

Digitized by the Internet Archive
in 2018 with funding from
Getty Research Institute

ARLEQUIN,
AMBASSADEUR
BY DEN KONING
VAN HET
ONDER-AARDSCHER RYK.

ARLEQUIN *verzelt van ASMODEUS, BELFEGOR en zyn geheele Hofstoet, nadert tot de verblyf plaats van den Kardinaal de FLEURY.*

A S M O D E U S.

Zie daar Heer Afgezant het Hôtel van drie *Machiavellen*, berucht door een uitmuntend gedrag,
Waar van men de wedergâ noit in het Land van uw Meester zag:
Hier kunt gy die drie Apostelen van St. Pieters-Stoel met gemak beschouwen.
Die, om datze even zwaar van deugd weegden, malkanderen nu gezelschap houden;
Wat dunkt u, heeft myn Vorst hen door die weldaad niet byzonder verplicht?

A R L E Q U I N.

Wat beliefsje..... Laat zien..... zoo ik het wel heb..... 't is al een heel misselyk gesticht.

In al myn levens dagen zag ik zoo 'n com-
bof niet, en boven die inkrup, dat het
gat van de deur fchynt, staat iets met
rode Letteren gefchreven ;

Ik moet myn Brill eens opzetten, want myn
ordinaire kykgaten beginnen my zom-
tyds te begeven.

A S M O D E U S.

Zeldrement Heer Ambaffadeur! wat Specta-
kel zetje daar op uw neus,
My dunkt die vergroot-glazen, waren goed
voor een diergelyke Reus.

Als Monsieur *Typhon* was, die met zyn mak-
kers, de Wynkelder van *Jupyn* kwam
t' ontramponneeren,

En dat door zekere balletjes, die men uit
een Bergje twee à drie kwam te fatzoe-
neeren.

Trouwens de weêromkaats kwam hun niet
zoetjes op de huid.

ARLEQUIN.

Vrindschap je *raisonneert* als een *Oostindisch-*
Vaar, die met het hoofd is gebruid.

Die Brill, heeft een voornaam Doëtor, als
hy in zyn pontificaal op den Ezel zat,
in *Portugal* gedragen,

En Geleerde lieden, fcheppen daar in een
wonder groot behagen ;

Ik heb die in myn *tour* aldaar voor my op-
gedaan,

Maar laat ons zien wat onderaardsch Manu-
fcript daar geprent mag staan.

A R L E Q U I N, *Leest.*

Qui Cynico ubique occurrerant, en! hic adsunt.

Ik moet bekennen dat opschrift is al heel kluchtig by de infernale Wysgeeren uitgevonden;

Ja Broertje, 't luit zo schoon, als of het uit Athenen herwaarts was gezonden.

A S M O D E U S.

Dat kan wel wezen, maar ik heb geen hersens om te begrypen wat dat Latyn bezuiden zal!

A R L E Q U I N.

Wel alsje geen brein in u bovenste verdieping bezit dan verklaar ik je voor rechtschapen mal;

Maar luister, die woorden willen dit eigentlyk te kennen geven,

Hier zyn die geenen die de Cynische Wysgeer (Diogenes) over al ontmoettende, in zyn leven.

En dat waaren Beesten.

A S M O D E U S.

Maar ik hoor dat zyn Excellentie het Latyn zo heerlyk prononcieert.

A R L E Q U I N .

Ho dat is eigen aan Luiden van myn fat-
zoen, en ik heb het by een Notaris ge-
leert;

Die het in de grond alzo wel verstond, als
een jonge, die in een Apothecars win-
kel het by *dozissen* in zyn geheugen weet
te stampen,

Want de kragten der kruiden veroorzaken
veeltyds geleerde dampen;

Doch genoeg gefnapt. Dat je eens aanschel-
de of klopte, want ik verlang om het
Drietal te zien.

A S M O D E U S .

Zyn Exellentie kan maar binnen stappen,
want die moeiten behoeft niet eens te
geschiên,

Men gebruikt hier geen schel of klopper om
slapende Honden wakker te maken.

A R L E Q U I N .

Zegje dat Heer Asmodeus, wel dat zyn al
kostelyke zaken;

In andere Landen word die duizendmaal ver-
wenscht, wanneer men 's morgens
vroeg door een inpertinente schuld-eis-
cher uit zyn Bed word gejaagt.

Die, schoon'er geen kruis nog munt schuilt,
nogthans zyn arme Crediteur op een
ombarmhertige wyze plaagt;

En

A M B A S S A D E U R.

En dan kunje begrypen, dat de eerste verkondiger van die lastige boodschap, met honderd vloeken naar *Acheron* word verzonden,

Ik heb het meer als eens tot myn leedwezen, onder een zweedje, ondervonden.

A S M O D E U S.

Wat zwaarigheid ! want hier boven luit het spreekwoord , *daar niet is , verliest de Keyzer zyn recht.*

A R L E Q U I N.

Ja moi gekalt, alsje dat tegen myn Heer de Geldwolf zegt ,

Dan krygje zoo veel eertytels na't hoofd, dat zich een eerlyk Man moet schaamen,

Dan hoorje, Schurk, Schelm, Dief, Doorbrenger, Kwâ-betaalder en meer diergelyke fraye naamen,

Die goed zouden wezen, als ieder in een Ducaat of Pistoool veranderen kon.

Maar laat ons naar binnen gaan en die kwellingen werpen in de vergetenheids Bron;

Die hier boven wys wil leven, moet zich aan geen Waereldsche bagatellen storen.

A S M O D E U S.

Zyn Exellentie heeft gelyk, 't is best dat men zyn verdriet in een Pints-Beker komt te smooren.

De Kardinaal de FLEURY vertoont zich zittende op een bankje, leunende met het hoofd op zyn beide handen, en de Ellebogen op de kniën rustende. Aan weerzyden van hem zitten de Kardinalen, Mazarini en Richeljeu, in dezelfde gestalte. ARLEQUIN nadert al schoorvoetende en is bezig met hun al bukkende onder de Oogen te zien.

ARLEQUIN tegens ASMODEUS,
die agter hem volgt:

Och Monsieur Asmodeus hier helpen noch Oogen, noch Bril; noch de Lantaarn, daar *Diogenes* Menschen meê zocht?

Wie van die drie Heeren, is het laaft in dit Dolhuis-Cabinet gebrogt.

Ik verklaarje by myn zoolen dat ik de rechte man, schoon ik hem gekent heb, niet weet te vinden,

Want ze zitten, als Hobbezakken in malkaar gezonken, ja ik wilme op het houtte paard wel laten binden,

Zo ik het wezen, of de gedaanten in 't minst onderscheiden kan.

DE FLEURY, zich opregtende.

Wie zoekt gy?

ARLEQUIN.

St. Andries, heb dank, ik zoek u myn Heertje, gy zyt de rechte man.

Om wien Arlequin, uw Dienaar, de Waereld by na heeft om moeten doolen.

DE

DE FLEURY.

Wat hoor ik! spreek, wie heeft dien last u
aanbevoolen.

ARLEQUIN

Een weinigje patientie goeden Heer, Keulen
en Aken, zegt men, is op geen eenen
dag gemaakt.

Ik dank by provizie het geluk dat ik in uw
Eerwaardens presentie ben geraakt.

Och wat benje mager geworden, men zou
schier denken dat je aan de Teering
waard gesturven,

Je ziet zo bleek en zo misfelyk dat ik uit me-
dely haast in myn agter-zaal zou turven;

Met je permiffie. Waar is myn Medicus en
Apothecarius?

DOCTOR.

Zyn Edelheids Dienaars zyn alhier.

ARLEQUIN.

Messieurs hebje niet een *Aqua-Vitajje* by u,
of een teugje Luiks of Bremer-bier?

Ik ben zo onstelt als een Student, die beter
Békeren kan als Oréren.

APOTHECAR.

Ik zal zyn Exellentie een teugje *Wesepers-
Pimpel* vereeren.

AR-

ARLEQUIN.

Dat is puik , daar ben ik een liefhebber van ,
en als het maar vocht met nat is , dan ben
ik te vrêen

Hy drinkt.

Zie zo mannebroërs , dat helpt , ga nu zo 't
u beliest , maar weêr heen ,
Ik zal de zaak nu wel klaren en heb uw by-
zyn voor eerst niet van noden.

tegens den Kardinaal

Beroemde Staats-Minister , beschouw my als
Ambassadeur in het Ryk der Doden ,
Alleen om de Eere te hebben van met u te
spreken , uit naam van myn Principaal.

DE FLEURY.

Wel zeg u boodfchap en daar meê uit.

ARLEQUIN.

Ik zou haast zegge dat de D...
de vent haal ,
Hy is zo bars , even als of hy noch waar in
het leven.
Maar mondje toe , ik mag my maar spoedig
tot het essentiële begeben.
Weet dan ô gewezen Pilot , van een zin-
kend Fonds , dat uw Lieveling my her-
waarts gezonden heeft ,
In wiens gedachten het Beeltenis van uw E-
minentie noch gestadig zweeft.
Den Marschalk de *Bel Isle* , de grootste en
Vertrouwste uwer Vrinden

Zend

Zend my alhier ; om zich nog nader aan uw
belangen te verbinden ;
Dien goeden Heer , die wel eêr door uw
gunst zo mild is bestraalt ,
Kan niet dulden dat de luister van uw naam ,
met uw Lichaamelykheid , naar beneden ,
is gedaalt ;
Hy wilde u , als een *Phenix* , gaarne uit de
Asche zien Verryzen ,
En uw gedrag zo réchtvaardigen , dat er nie-
mand meer voor zal yzen ,
Want je zoud het nauw geloven kunnen hoe
zeer uw Glorie hem ter harte gaat.

D E F L E U R Y

Wat doet gy my denken , hoe , word myn
Perzoon nu op de Waereld gehaat ?

A R L E Q U I N .

Noch vry wat slimmer , want je word , voor
al wat leelyk is , uitgekreten.

D E F L E U R Y .

Kan dan *Europa* zo myn grote zorg verge-
ten ,
'K bedoelde steeds de Vreede en elks behoud
en rust ,

A R L E Q U I N .

En juist zegt men het tegendeel , te weten
dat het uw schuld is , dat *Mars Bellona*
kust ,
En

En dat gy een grote zorg bezat, wil ieder
gemakkelyk geloven,
Doch men zegt dat die bestond, in een ander
het zynen te ontroven;
Datje een *Kuikentje*, dat een *Weez* was, de
veeren hebt uit willen plukken, om 'er
meê te pronken als een roof-zieken *Haan*
En in 't kort, dat zo je noch langer geleeft
had, dat dan de halve Waereld had moe-
ten vergaan.

DE FLEURY.

Wat moet ik horen!

ARLEQUIN.

O dat is slechts een begin
van de Historie, Je zult noch wel wat
anders komen te horen,
Daar ik nauwelyks om denken kan, of ik
moet in myn tranen smoren.

DE FLEURY.

Wel spreek, hoe is het in uw Vaderland ge-
stelt?

ARLEQUIN.

Heel dood'lyk, schraal van Volk, en schraal-
der noch van Geld.

D E F L E U R Y .

Heeft Vrankryk dan allom de Landen ingenomen
Van zyne Vyanden? dan heeft het niets te schromen.

A R L E Q U I N .

Ja gantsche Legers zyn nu buiten alle nood.

D E F L E U R Y .

Wat wenscht men méer?

A R L E Q U I N .

Maar daar 's een kwaatje by...

D E F L E U R Y .

En wat?

A R L E Q U I N .

Zy zyn meest dood,
Gevangen, weg' gejaagt, verslagen en Verdronken.

D E F L E U R Y .

Hoe is myn schoone hoop met my in 't graf
gezonken

Myn kunstig overleg dan Vruchteloos geweest,

Zyn

Zyn dit de vruchten van myn rustelooze geest?

ARLEQUIN.

Ja myn goeden Heer, wy bevinden het Hol-
lands spreek-woord waar te zyn, dat
Bredero kwam te leeren,
Ik wil zeggen, dat het Geluk als de weerhaan
drait, en dat *alles kan verkeren*.
Eerst waren wy Meester van *Bohémén*, *Beye-*
ren, en het gantsche *Duitsche Ryk*,
En nu is 'er van die overwinningen, *mafoy*,
niet de aldergeringste blyk.
Men heeft de Koningin te *Praag* gekroont,
en den Beyer-Vorst de zak gegeven,
Ja wat noch meer is, dien ongelukkigen Key-
zer uit zyn eigen Huishouden verdreven
Die waarlyk een beter lot, door zyn vroom-
heid had verdient,
En als al de ongelukken gelyk komen, vind
men in de geheele Waereld nauwelyks
een Vriend;
Trouwens het Huis van *Bourbon* heeft zyn
oude Bondgenoot noit verlaten,
Maar nu heeft het genoeg te doen met de
bescherming van zyn eigen staten;
't Is waar men mompelt dat *zeker Hof* met
het onze onder een deken leid
En dat, als het Hondje begint te byten, een
ontzachelijk Leger tot ontzet is bereid
Dat men *een machtige Alliantie* zal sluiten, en
dat *zeven voorname Kronen*
Gantsch Europa zullen dwingen om aan hun
gehoorzaamheid te tonen

Dat

Dat men de Erffenis van *Keyzer Karel* zal verdeelen en een groot gedeelten daar van fchenken aan het nieuwe *Keyzerlyke Huis*,

En dat men de *Koningin Bobemen* en *Italiën* zal ontnemen, ja zelfs het klein overschot van *Silefien* in cluis,

Dan heeft de *Hongaarfche Majesteit*, te weinig om te leven, en te veel om te fterven;

Maar wy vrezen och Iaci! dat de *Dro.....* het fpel weêr zal bederven,

Ja dat een onvoorziene *Eclipzes* die *Staats Fizioenen* zal verduifteren, op een ongehoorde mannier,

En dan mag men wel *Vaarwel* zeggen aan de *echte Staaltjes* van de *franfche zwier*.

D E F L E U R Y.

Waar is nu 't overschot van 's *Konings Leger-benden*?

A R L E Q U I N.

Toen de nood het vereifchten om zich fpoorlaags naar huis te wenden,

Begaf zich *Breglio* naar zyn *Confrater Noailles*, die zich gelegert had aan den *Rhyn*.

Om als zyn *Parthy* die wilde pafferen hem, als eenen anderen *Don Quichot*, tegen te zyn

Onderwyl had het *Oostenrykze Leger* zich met

B

de

de hulp-trouppen van *Groot Brittanien*
verbonden,

En om de waarheid te zeggen, zo is de rust
aldaar door de onzen het eerst geschon-
den;

Noailles besloot een kans te wagen, en de
zaak was niet kwalyk bedacht,

Want men zocht den *Engelsche Koning* te over-
vallen en dus te krygen in zyn macht,

En was dat gelukt, dat waar beter geweest
als of men een paar Veldslagen had ge-
wonnen,

Maar den aanslag mislukte al zo schielyk, als
die van te voren was verzonnen;

Men viel de *Geallieerden* wel, zo als zy in
optocht, waren met een aangeboore furi
op het lyf,

Maar ô rampspoedige dag! op wien myn goe-
de Lands-genoten na dit dodelyk Ver-
blyf

By duizenden wierden afgescheept, gy zult
dit *Vrankryk* lang doen heugen.

't Is waar dat men voor gaf dat de overwin-
ning aan onze zyde waar, maar dat was
juist een grote leugen,

Enfin wy moesten hals over kop den Rhyn,
repasseeren, ten kosten van de beste trou-
pen van s' Koning-huis;

Nu zit men daar te kyken als een vervolgte
en verslagene Muis,

Daar de Kat op zit te loeren, om hem einde-
lyk tot een ontbytje te kluiven:

En men poocht *vel quasi* de schuld van alles
op de brede rug van zyn Parthy te schui-
ven.

R I C H E L I E U.

Daar hebben de onzen gelyk in, en dus heeft
 men reden gevonden, om op zyn tyd
 Engeland d'Oorlog aan te doen,
 Men moet zyn slag waarnemen en zich tot
 een strenge weêrwraak spoên,
 Die trotze Natie kwam de onzen altoos in't
 hair zitten en met zyn Land- en -Zee-
 macht braveren,
 En dat onder voorwendzel, dat de schaal van
 Evenwicht in *Europa* moet balanceren;
 Heeft dat Volk niet genoeg op Zee met Span-
 jen te doen, die hen een menigte sche-
 pen ontnemt.

A R L E Q U I N.

Dat laatste gaat *chacun a son tour*, en het is een
 oud deuntje dat u gestrengte *Eminentie*
 daar teemt;
 Wy hebben geen vyandschap met malkander,
 men ageert als *Auxilaire* troupen, om
 zyn Vrinden groter te maken,
 Ja 't is nu de mode geworden om te bataille-
 ren, zonder eenige declaratie van Oorlog,
 en dat zyn immers fraye zaken.

R I C H E L I E U.

Maar dit brengt ook mede dat men ons Volk
 in hun eigen Land niet vervolgen zal,
 Want als dien stap gedaan wierd, was de
 Vrede gebroken en de Oorlogs-Haan
 kraden over al.

ARLEQUIN.

Je hebt gelyk Heer Kardinaal, het eene mes
 houdt het ander in de schê, en daar 'er
 twe te zamen vechten,
 Gaat een derdedikmaals met de buit stryken,
 die quasi tusschen beiden komt om het
 verschil te beslechten.
 Dit weten voorzichtige Kampioenen ook wel
 en daarom laat men malkander zoo wat
 begaan,
 En als den een den ander bewaakt dan heeft
 immers ieder zyn plicht gedaan.

DE FLEURY

Men ziet dit bange Jaar dus haast ten einden
 lopen,
 Dit zal de Vorsten op een Vergelyk doen
 hopen,
 Men diene zich daar van en maak zyn ban-
 den vast;
 Laat Vrankryk zorgen dat geen Vyand hem
 verrast;
 Men moet zich Wapenen om anderevoor te
 komen.

MAZARINI.

Het machtig Vrankryk heeft geen ongeval te
 schroomen,
 't Ontbrak ons nimmermeer aan Volk, veel
 min aan geld,
 En die dat beiden heeft dwingt alles door ge-
 weld. Ja

A R L E Q U I N.

Ja Heeren dat zyn goede zaken, maar zy zyn
zomtyds heel ſchraaltjes te vinden,
En als die zenuwen ontbreken, wat zal het
Hof zich dan onderwinden,

M A Z A R I N I.

Daar zyn Fondzen genoeg om de Schat-Kis-
ten van ingewand te voorzien
O toen ik leefde! ik vond altoos voorwer-
pen, door wien
Het geld regende; men moet in tyd van ver-
legentheid zommige bloedryke Menſchen
kragtig Aderlaten;
Daar is geen Vorſt in Europa, die meer lief-
de en onderſtand van zyn Staten
Te wachten heeft, dan hy, die 't Lely-ryk
regeert.

A R L E Q U I N.

In het kunsje van Aderlaten is men in onze
reſidentie, alzo wel als in Turkyen,
volleert,
Zyn *Eminentie de Fleury* kan 'er zelfs ten o-
vervloede van getuigen.
By exempel, toen den *Zegelbewaarder Chau-
velin* voor de Operatie der *Policie* moest
buigen,
Daalden 'er een Gonde-regen in Vrankryks
gapende ſchoot,
En zo wierd dien ſchraper van zyn overtol-
lige rykdommen ontbloot;

Ook is de overvloed onnodig, daar men als een Kluizenaar moet leven:

Dus moest dien ongelukkige het geene hy in duizend reizen vergaart had, in eene reis wederom geven.

M A Z A R I N I.

Ik hoop dat myn opvolger, ik meen u myn Heer, daar van een goede portie zal hebben gehad.

D E F L E U R Y.

O neen de glorie was alleen myn grootste schat,
Ik heb my noit verrykt met iemands geld of Haven,
Maar was te vrede myn 's Konings milde gaven.

Wat *Chauvelin* betreft; die wierd met recht gestraft,
'k Wierd van dien Trotze, door zyn hoogmoed, overblaft,
Dit kon myn moedig hart in 't alderminst verdragen,
Hier om zo ging ik by den Koning my beklagen,
Waar op hy daad'lyk wierd gebannen tot zyn straf,

R I C H E L I E U.

Had ik geleest 'k had hem gezonden naar zyn graf,

Gy zyt veel te barmhertig geweest met dien
dwarspaal, die uw geluk om ver zocht te
stoten,

De Dood is het veiligste middel om zich te
ontdoen van een deel lastige Groten.

M A Z A R I N I.

En als het myn zaak geweest was, ik had
hem van het hoofd tot de voeten uitge-
schut,

Het sterven kan niet veel voordeel geven,
maar het geld is van een veel beter nut,

En als ik dat maar had zou ik denken laat de
vent nu na een dwarsbalk maar lopen.

A R L E Q U I N.

Dat 's te zeggen, eerst bannen en dan kaal
maken, op dat men zich uit disperatie
maar verders op laat knopen.

Myn Heeren, de barmhertigheid schittert u uit
de oogen, tot een bewys van een be-
krompe Gemoed,

En je hebt een byzondere zucht voor uw'
Evenaasten gehad, alwaar het alleen ge-
weest om hun overtollig goed,

Dat zomtyds rechts en links gewonnen is,
in uw eigen zak te transporteren.

Myn Heer *de Zoon van een Procureur, dacht
dat het Nootlot, na de dood van uw
Eminentie, het blaadje tot zyn geluk
om zou keren,

B 4

Ten

* Chauvelin was de zoon van een Pleisbezorger.

Ten dien einde ſchreef hy uit *Bourges*, aan
zyn Mayeſteit, met een inpertinente
zwier,

Maar men heeft hem tot *recompens* behandigt
een *Lettre de cachet*, alias geſloten pa-
pier,

Waar door hy na *Iſſaire*, in de Provintie van
Berry voor altoos is verzonden,

Want hy had uw Eerwaarde voor een Ezel
uitgekreten en dezelfs luifter in zyn
Request geſchonden;

Maar door die *mal apropos*, raak ik van het
regte ſuſjeet verdwaalt.

Ik moet zyn Geestelyke Doorluchtigheid dan
zeggen om wat redenen ik naar beneden
ben gedaalt.

Uw Eminentie heeft nu omtrent de toestand
van het bekommert Vrankryk begrepen,

De Toets-ſteenen van 't vernuft zyn daar by
na uitgeſleten,

En men merkt u aan, als de *cauſa movens*
van al het bedrevene kwaad,

Men noemt u in plaats van Beſchermer, ver-
dervet, van den Franſchen Staat;

De grootſte menigte zegt, dat gy het Hof
door uw raadgevingen hebt bedrogen,

Dat gy uw zelfs, en niet uw Heer en Mees-
ter, zocht te verhogen.

De Weduwen betreuren het verlies, van hun
Mannen, en de Ouderen de dood

Van hun Kinderen, en menig zoete Juffer,
die de omhelzingen van een Minnaar
genoot,

Schreid tranen met tuiten, om dat zy haar
troofter heeft verloren;

Daar

Daar worden in *Parys* niet half zo veel kry-
 tertjes meer geboren,
 En in tegendeel zyn 'er de *Fabriceurs* by dui-
 zenden van vernielt.
 In 't kort befaamde *Kardinaal!* men merkt u
 als een pest aan, die het volk en de
 schatkisten heeft ontzielt,
 En dat gy door uwe verhuizinge na dit *Pa-*
tria een verwarde boel hebt nagelaten.
 Ja, roept men uit, wat kunnen ons nu die
 harsen-schimmen baten,
 Die den eersten-*Minister* tot die buitensporig-
 heden hebben gebracht,
 Dus word gy van den een verd.....t, en
 van den ander uitgelacht.
 Het *Ministerie*, dat ondertuffchen die verkre-
 gene wonden zoekt te helen,
 Poocht het Gemeen te stillen, en met een
 nieuwe kittelende hoop te strelen.
 Men debiteert, tot schrik van zyn *Vyanden*,
 dat de *Koning* in 't voorjaar, met twe
 maal honderd en tachtig duizend *Man*,
 in 't *Veld* verschynen zal;
 Dat men geld als water heeft, en om noch
 meerder overvloed te hebben, zyn 'er
 de † *Fondzen* al;
 Het *Volk* zal, als de baar en van de zee,
 opbrengen, zelfs met *un grand plai-*
sier, zonder daar over te morren of te
 klagen,
 Want je weet dat de *Franschen* liefhebbers
 van grof spelen zyn en gaerne een kans-
 je wagen,

Men

† *De Loteryen.*

Men smeed verbinteniffen die, zo ze door-
gaan, de Waerelt verbaaft zullen doen
ftaan,
Zo dat, wanneer alles wel gelukt, het fcheep-
je van Staat met volle zeilen door zal
gaan.
Terwyl zich nu de onderdaanen met een
doode Mufch verheugen,
Vreeft myn doorzichtige Patroon dat men in
het kort noch bitterder teugen.
Zal moeten verzwelgen, zo men de verde-
re byftand van den groten *Fleury* ont-
beert,
En het is door my, zyn Afgezant, dat hy
die op het onderdanigft begeert;
Sta toe, doorluchtige Prelaat! dat ik in myn
Ambaffade mag reufferen?
Gy zult 'er uw gewezene Vaderland door
verplichten en myn Meefter hooghelyk
vereeren;
Gy bebt het trezoor van uw gedachten wel
eêr geopeut voor dien Marschalk, als
uw aldergetrouwften Vrind;
Wel aan, vergun hem dan, dat hy het effen-
tieelen, in 't verborge laadje van uw ge-
heim Cabinet, eens vind;
Door deeze dienst zal uw Eminentie, als
een Fenix, in jeders geheugen weer her-
leven.

DE FLEURY.

Wel aan dewyl men myn raad zo nodig
heeft zal ik die u edelmoedig, tot behoud
van Vrankryk, geven:

Dat

Dat zich uw Meester eerst verzek're van de
 gunst
 Der Staats-bestierders; hy moet arbeid, list
 en kunst
 Werkstellig maken en de harten zien te
 winnen,
 En zo dit slagen wil, het werk aldus be-
 ginnen.
 De grootste hinderpaal van *Vrankryk* toeleg, is
 alleen gelegen in de t' zaam verbintenis
 Van *Groot-Brittanië* en zyn' trouwe Bontge-
 noten,
 'K meen *Holland*; deze trouw moet men om-
 verre stoten.
 Toon aan de *Republyk* hoe men hun Vrind-
 schap eert,
 Hoe *Vrankryk* de oude trouw der *Statens*
 steeds waardeert;
 En wat gevaar 'er schuilt als men in Staats-
 krakeelen
 Van anderen zich steekt, pooch dus dat Volk
 te streelen,
 En toon haar dat de rust aan hen 't voordee-
 ligt is;
 Zeg, hoe dat *Engeland*, door die verbintenis,
 Het vry gevochte Land in slaafsche banden
 wikkelt,
 En om zyn eigen nut hen tot eene oorlog
 prikkelt,
 Op dat men hen daar na te beter dwingen
 kan;
 Stook dus het twistvuur aan, zo word men
 meester van
 Die strytb're Volk'ren, die 't ontzachelyk
 hoofd verheffen.

Tracht voorts den Vrede , in schyn ; ook
met den *Brit* te treffen.

Hier toe is 't nodig dat zich *Spanjen* vinden
laat ,

Verknocht hun 't zamen , zo verzwakt de
Vreyen staat.

De *Castiljaan* moet , om zyn Vyand te be-
driegen ,

Op 't alderspoedigst hem zien in den slaap te
wiegen :

Hij sta hem toe , voor een gedeelte , een vrye
vaart

Op *Spanjens Westkust* , zo word *Nederlant* be-
zwaart

Het ziet zyn handel dan in 't kort de nek ge-
broken ;

En Vrankryk al zyn leed dus eind'lyk eens
gewroken.

Het *Hof van Pruiffen* , dat met *Argus* oogen
waakt ,

En zyne banden , in 't geheim , steeds vaster
maakt ,

Zal zich , naar allen schyn , wel in het kort
verklaren ;

Men moet de Vrindschap van dien Koning
wel bewaren ,

Zo vreeft men geen gevaar , wen die zyn
woord slechts houd ,

En Vrankryk weet wel op wiens hulp het
zich vertrouwt.

Doe *Saxens Keurvorst* wêer der *Poolen* ach-
ting winnen ,

Op

Op dat zy niets tot hulp van Oostenryk be-
ginnen,
Ten minste dat het Ryk zich steeds onzydig
draag'.

Maak dat het overleg in 't *Noorden* beter
slaag',
En doe het *Deensche-Ryk* met *Sweden* oorlog
voeren,
Verknocht het laatste aan u door onverbreek-
b're snoeren.

Spoor *Russhlands Keyzerin* tot vriendschap met
uw Kroon.
Vereenig 's *Konings bloed* met * *Karels Fre-*
driks zoon,
Wier Trouw geschieden kan in weerwil der
verschillen
Van beide Kerken; men moet dat niet nau
bedillen,
Staatkunde wil het, en deez' moet voor al-
les gaan;
Maar wil dat machtig Hof daar toe in 't
minst verstaan,
Dan moet men 't oorlogs-hart van *Chouli-*
Chan ontsteken,
En hem den Vrede met het *Russisch-ryk* doen
breken;
Zo kan 't uw' *Vyandin* in 't minst geen by-
stand biën.

Doe op een schrand're wyz' de *Duitsche*
Vorsten zien,
Dat Elk, als *Souverein*, zyn Landen kan be-
heren, Zo

* De Opvolger van den *Russischen Troon*.

Zo lang een zwakke Vorst als Keyzer zal re-
geren:

Daar 't Hoofd verzwakt is zyn de Leden mee
niet veel.

Den nieuwe Keyzer zy te vreden met zyn
deel,

Al moet hy zelfs 't genot van al zyn Staten
missen,

Hy zal in later tyd wêer in de ruimte vis-
sen,

En Oostenryk als dan aan Bey'ren zien ver-
knocht.

Word hy inmiddels tot verzoening aange-
zocht,

Dat hy die weigere, hy moet die vriendschap
vlieden,

En eêr met *Vrankryks* macht zyn haat'ren weêr-
stand bieden,

Zorg, dat een nieuw verbond die Vorsten
t' zamen bind.

Nu volgt iets, dat ik wel het aldernodigst
vind.

Men moct *Sardainjes* Vorst wêer zien op zy
te winnen,

Het koste ook wat het wil; ja'span vry kracht
en zinnen

Te zamen, want daar aan hangt een zeer
groot geluk;

Betoon, zo 't wezen kan, daar in een mees-
terstuk!

Men biê dien Koning, tot vermeerding zy-
ner Staten,

Het

Het *Eiland Corfica*; kunt gy dien Vorst be-
 praten,
 Dan word *Italiën* u weder ingeruimt
 En 't vet, gelyk men zegt, voorts van den
 Pot gefchuint.

De Vorst van *Napels* moet zyn meefte Le-
 ger-benden,
 Tot meerder onderftand, aan *Don Philippus*
 zenden;
 Men geev' ook aan dien Prins een heir tot
 onderftand
 Doch zo, dat uw Monarch daar door zyn
 eigen Land
 Niet al te veel ontbloot'; men ftry' met
 kracht en zinnen,
 Om in *Italiën* voor hem een Kroon te win-
 nen,

Dat *Bestevaâr* zyn tyd doorbrenge met ge-
 mak,
 't Was noit goed dat den *Paus* zich in ver-
 fchillen ftak;
 Laat zich dat Opperhoofd met Kap en Keu-
 vel moeyen.

Om nu de wortel van al 't kwaad voorts uit
 te roeyen,
 Is 't nodig dat de Lift aan 't *Weener-Hof* zelfs
 woeld;
 Hoor wat 'er nodig is, aldaar te zyn be-
 doelt:
 D'*Ongaarfche* trouw en maed verfterkt de *Ko-
 ninginne*,

En

En zulks spruit uit de gunst, die hunne Ryks-
 Vorstinne,
 Aan dat grootmoedig Volk, zo mild heeft
 toebedeelt;
 De *vryheid van Geloof* is 't geen hun harten
 streelt:
 Ja! 't is die vryheid, die hun onverschrokt
 doet sryden.
 Om deeze Helden nu van hun Heldin te schy-
 den,
 Moet zich de *Geest'lykheid* straks stellen in
 de weer,
 Men ga het harte van die Koningin te keer,
 En toon haar, dat dit wis tot een verderf zal
 strekken
 Van haare Ziel, dat zy die gunst wêer in
 moet trekken,
 Nooit dulden dat d'Ongaar die vryheit meêr
 geniet,
 Zo zy daar 't Oor aan leent, is 't uit met
 haar gebied:
 Maar zo dat moedig hoofd door prev'len
 noch preken,
 Noch dreigementen, in het minste zy te
 breken,
 Zo leg uw zaken by de *Porte* in vast ciment,
 Maak dat *de grooten Heer* met haar den Vrede
 schend;
 Men zag dat Hof daar na voor lang al water-
 tanden:
 Dan heeft de Koningin, tot dekking van haar
 Landen,
 Haar grootste macht van Volk in dat gevaar
 van doen.

Zorg dat de *Sophi* met den *Sultan* zich verzoen;

Want zo lang als die twe malkanderen be-
vechten,

Is aan die Hoven niets het minste uit te rech-
ten;

Men biede als *Middelaar* zich by die Vorsten
aan.

Zie daar myn Vrind al 't geen *Staatkunde*
moet bestaan,

Om Vrankryks Vyanden de voeten op te
lichten,

Daar macht van Volk ontbreekt, moet list
het werk verrichten.

Ik heb myn hartsgeheim nu voor u uitge-
looft;

Men neem' myn raadt in acht, zy frek' tot
hulp en troost;

Had my de tegenspoed en Dood dus niet be-
drogen,

Ik had den Weg gebaant om Vrankryk te
verhogen;

Geheel *Europa* had geknielt voor 's Vorsten
Troon,

Maar 'k moest gehoorzaam zyn aan 't *Noot*;
lot.

A R L E Q U I N.

Gröte Goön!

Die zo veel wond'ren, na *Ovidius* zyn Ichry-
ven

Bedreven hebt, moest gy zoo'n Man van 't
Aardryk dan verdryven;

C

Och

Och wat is het jammer dat hy noch geen halve Eeuw meêr heeft geleest.

Doorluchtige Prelaat! ik bedankje negen en negentig maal voor die schoone raad, die gy ons daar geeft;

Ik zalze by myn te huis-komst in myn memorie boekje netjes noteren.

Maar kyk uw Confraters eens tureluuren, wat dunkt u van die Dingtaal, zeg schrand're Heeren?

Je staat 'er voor te kyken als jongens, die hun les niet terdegen hebben geleerd,

Moetje met my niet bekennen, dat myn Heer *de Fleury*, in Politique streken, boven *Richelieu* en *Mazarini* triompheert.

RICHÉLIEU

Ik misgun hem die glorie niet, maar mocht ik handelen naar myn behagen,

Ik vereerde Monsieur den Afgezand voor zyn vrypostigheid ten minste een hait vol slagen.

M A Z A R I N I.

Ik ben van myn vrinds gevoelen, en zo ik noch leefde als voor dezen, ik zou u voor die inpertinente taal,

Op de Galy bannen, en make u noch kaalder als kaal.

A R L E Q U I N.

Ja beter hart geblazen als de mond gebrand,

jylui flacht de Ganzen nu, die wyt gap
 pen, maar juist niet byten;
 En die overtollige gramschap zal in weinig
 minuten wel van zelve slyten.
 Maar apropos myn waarde Raatgever, daar
 is noch een zaak van belang die uw die-
 naar niet weet
 Eens genomen, myn vroomme Kardinaal! dat
 tot aller groot harten leed,
 Dat kostelyke project, op een fatale wyz',
 als voor dezen, kwam te mislukken,
 En dat Mevrouw de Koninginne van Hon-
 garyën noch meer Lélien uit onze
 Tuin kwam te plukken,
 Ja die met Wortel en al zocht uit te roeyen,
 wat zoude wy och arme! dan doen in
 dien disperaten staat?
 Want om, na de Fransche gewoonten, de
 waarheid te spreken zo vreeze ik dat het
 zal wezen veels te laat;
 De boel leid glad in de war, en de harzen-
 pannen zyn te veel ontsloten,
 Ook leven 'er geene *Fleury's* meer om Erfge-
 genamen van hunne Troonen te stoten;
 't Is waar, het Winter Zaizoen roept den
 Kryger naar het hoekje van den haard,
 Maar ik vrees dat menig Franschman zyn
 Spek en Vlees voor 'r smoelwerk der *Hus-
 saren* bespaart;
 Zy zullen ons niet met rust laten, maar met
 alles henen lopen,
 En mogelyk noch daar en boven als een Ko-
 nyn het vel af stropen;
 't Is een D. . . . s Volkje, zy zyn zo hap-
 pig als een Hond op een zieke Koe,

En myn Landslûi zyn het vechten, zo wel
als de slagen, reeds overtollig moe.

DE FLEURY.

Zo myn gegeve raad ondoenelyk word be-
vonden,
Zo men niets vorderen kan, door macht of
fchrandre vonden,
Dan fluite Nood den Vreê, zo goed als ze
immer kan,
En wagte een beter kans ; men diene zich
daar van,
Om op gewenschter tyd zyn slag eens waar
te nemen.

ARLEQUIN.

Dat 's aan geen doven gezeit, verftandige
Politicus ! ik zal u voor deze reis niet
langer aan het hoofd leggen te temen
Maar een *Expresse* afvaardigen aan uw Vriend,
myn zeer beminde Patroon ;
Heeft zyn *Eminentie* ook iets anders te beve-
len aan zyn geliefde verloren Zoon !

DE FLEURY.

Alleen, dat hy myn raad voorzichtig moet
beleggen.

ARLEQUIN.

En het gewone compliment, dat is de harte-
lyke

lyke groetenis , zal ik hem daar en boven laten zeggen ;

Wanneer ik nu rapport kryg , dat mogelyk in het kort zal gefchiên

Hoop ik het geluk te hebben van den Heer *Kardinaal de Fleury* , met de Ogen van myn Geest , weder te zien.

ARLEQUIN verlaat de verblyf-plaats der Kardinalen en komt by zyn gevolg dat op hem wagtende is. Na dat hy door eenige blazingen zyn verbitting heeft te kennen geven , zegt hy ,

Ba goê liêns men zou van al dat discouree ren wel meer dan een fweedtje kunnen krygen ,

Het hoofd is 'er my warm van geworden , en ik moet als een verdistrueerder van Brandemoris naar myn adem hygen.

Vrind *Asmodeus* ! de Goden zyn gedankt dat deze illustre conferentie eindelyk is volbracht ,

En 't zal nu uw beurt werden , zo word myn commissie , *tout à-fait* , betracht ,

Ik ken geen bekwamer voorwerp dan u , om alles in behoorlyke order te effectueeren.

A S M O D E U S .

Zyn excellentie komt zyn dienaar met een al te groot vertrouwen vereeren.

A R L E Q U I N .

Ik doe werentig niet want je bent een Geest die het meriteert ,

Gy

Gy zyt, zo als ons de Historien verhalen, in
 geheime handelingen volleert,
 En bezit het geluk om u overal onzichtbaar in
 te kunnen dringen;
 Gut jongetje, als je uw dingen wel doet zul-
 len wy eens helder victorie zingen.
 Ik zal bezorgen dat Vorst *Pluto* u met Pas
 en Repas voorziet,
 En je weet de weg, beter dan ik, om myn
 Patroon te vinden in het franche Ge-
 bied;
 Wie weet hoe den armen D. . . . na 't
 effect van myn Ambassade zal verlangen,
 Ik word zelfs voor hem beducht om dat zich
 menig een, die het aan gedult ontbrak,
 uit disperatie heeft verhangen,
 Maar genoeg geïnapt, myn keel word zo
 schrikkelyk naauw als of 'er de roest een
 woorplaats in had;
 'T word tyd dat wy die eens doorspoelen
 met een Bocaal van het ed'le champagne
 nat.

Einde van het Derde Deel.

